Raadsleden Gemeente Oss

Leefomgeving, Wonen en Economie

Raadhuislaan 2, Oss Telefoon 14 0412 Fax [0412] 64 26 05 E-mail gemeente@oss.nl www.oss.nl

Postbus 5 5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum Ons kenmerk Behandeld door Doorkiesnummer 24 januari 2023 M. Franken 685555

Onderwerp

Uitvoeringsprogramma Schone Lucht Akkoord Oss

Geachte raadsleden,

Het college heeft in januari 2021 samen met de RNOB gemeenten het Schone Lucht Akkoord ondertekend en het uitvoeringsprogramma 2021-2023 voor Oss is in maart van dat jaar opgesteld. Ter kennisgeving ontvangt u hierbij een toelichting over de voortgang.

Wat is de aanleiding voor deze informatie?

N.a.v. raadsvragen maar ook ter bewustzijn van het belang van schone lucht voor onze gezondheid is deze raadsinformatiebrief opgesteld.

Wat is de kernboodschap?

Het Schone Lucht Akkoord is inmiddels door alle provincies en 90 gemeenten met het rijk ondertekend. Jaarlijks rapporteren wij als deelnemer over de voortgang van de te nemen maatregelen. Dit is inzichtelijk met een <u>dashboard</u> op de website <u>www.schoneluchtakkoord.nl</u>.

In 2023 gaat de doorrekening plaatsvinden van het effect van alle genomen maatregelen op de gezondheidswinst. Dit gebeurt iedere 3 jaar. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is

namelijk 50% gezondheidswinst te realiseren ten opzichte van 2016 in Nederland. Het ministerie laat deze berekening uitvoeren.

Het Schone Lucht Akkoord richt zich op beleid, activiteiten en maatregelen die een verdere afname van fijnstof en stikstofdioxide beogen en wel zodanig dat wordt voldaan aan de normstelling uit 2015 van de WHO.

Alle gemeenten van Regio Noord Oost Brabant ondertekenden dit akkoord. Er is een gezamenlijke aanpak voor een aantal thema's om dit met de regio gemeenten én in samenwerking met de Provincie Noord Brabant uit te voeren. Gemeente Oss heeft hiervoor het initiatief genomen.

Wat zijn de gevolgen?

De te nemen maatregelen voor de gemeente zijn onderverdeeld naar thema en hebben een tijdspad tot 2030 lopen voor uitvoering. Een aantal maatregelen is inmiddels gerealiseerd of in uitvoering, een aantal wordt komende jaren opgepakt. Per thema samenvattend:

Mobiliteit:

Gemeente Oss vervangt op een natuurlijk moment haar eigen wagenpark door elektrisch aangedreven voertuigen. Dit voorjaar bijvoorbeeld komen de elektrische poolauto's. Eerder is in 2021 subsidie aangevraagd voor een elektrisch aangedreven vuilniswagen maar dat is niet gehonoreerd. De investering voor deze wagen is dusdanig hoog dat de aanschaf is uitgesteld.

Duurzame mobiliteit krijgt een volwaardige plek in de in ontwikkeling zijnde mobiliteitsvisie. En binnen de regio lopen een aantal projecten waaronder de actiecampagne Sjees. Inmiddels is er bewustwording dat duurzame mobiliteit niet alleen om CO_2 reductie gaat maar ook om reductie van fijn stof en NO_2 .

Mobiele werktuigen:

In april 2022 heeft Bouwend Nederland met RNOB gemeenten een bijeenkomst georganiseerd over het gebruik van schonere mobiele werktuigen en er is door bestuurders een intentieovereenkomst getekend. Binnen gemeente Oss werken we uit hoe dit op te nemen in aanbestedingen en welke systematiek hiervoor handig is, voor zowel onszelf als de (lokale) aannemers. Dit vraagt ambtelijke capaciteit en mogelijk hogere kosten voor uitvoering van de

opdracht. Voor 2023 staat gepland om met lokale aannemers het gesprek te hebben over hun machinepark en de overgang naar schonere danwel zero-emissie mobiele werktuigen.

Industrie:

Het onderdeel (scherper) vergunnen, actualisatie vergunningen en (scherper) toezicht heeft betrekking op een zeer beperkt aantal bedrijven in Oss. De meeste voor wie dit van toepassing is vallen namelijk onder bevoegdheid van de provincie. De provincie heeft een subsidie aangevraagd en gaat dit met omgevingsdiensten uitwerken. Regionale aanpak is hierbij nodig en de uitwerking hoe te realiseren wordt in 2023/2024 gedaan door de provincie.

Er loopt een traject met de bedrijven van Vorstengrafdonk over de zgn. werkgeversaanpak: Hoe gaan bedrijven om met duurzame mobiliteit van het woon- en werkverkeer en kunnen we dat stimuleren? Meer fiets- of OV verkeer leidt niet alleen tot een betere luchtkwaliteit maar ook tot meer bewegen, minder verkeersopstopping etc. Een ander lopend project dat uiteindelijk gaat bijdragen aan een schonere lucht is De Grote Oogst; verduurzaming en vergroening van bedrijventerrein Moleneind. Energiebesparing en overstappen naar duurzame energiebronnen betekent minder uitstoot van verbrandingsgassen en daarmee verbetering van luchtkwaliteit.

Woningen en Houtstook:

De inzet van Oss voor dit thema is actieve voorlichting en registratie van meldingen over overlast. Wij verwijzen hiervoor ook naar de beantwoording van art 41 vragen SP d.d. 24 januari 2022 in februari 2022. Binnen de regiogemeenten vindt dezelfde aanpak plaats qua communicatie en registratie.

Binnenvaart en havens:

De realisatie van de walstroomvoorziening op 1 aanlegsteiger van de Osse haven is een feit en in afwachting van benodigde, ondergrondse bekabeling volgen dit jaar 2 andere steigers (conform het amendement november 2020).

Daarnaast stimuleert de Gemeente Oss samen met gemeente Wijchen de komst van zeroemissie recreatieve veerpontjes. Deze zijn nu nog in aanbouw en gaan vanaf komend seizoen varen (mei 2023) bij Ravenstein en bij Demen. Er komt een prijsvraag voor de naam van één van de pontjes zodat inwoners van Oss ook actief erbij betrokken worden.

Om de grote vloot van binnenvaartschepen in een hoog tempo te verduurzamen zijn de prikkels en financiële steun vanuit rijksoverheid nog te weinig. Op korte termijn lijkt het gedeeltelijk verduurzamen van de binnenvaart door de inzet van schonere technieken en de implementatie van walstroom het hoogst haalbare. Uiteindelijk blijft het streven om op langere termijn toe te groeien naar de inzet van zero-emissietechnieken als batterijen en waterstof, waarvoor de benodigde infrastructuur onder druk van Europese en nationale regelgeving nu in ontwikkeling komt.

Landbouw:

Voor dit thema voeren we maatregelen uit op het gebied van emissiereductie door pilots als Direct Energie uit Mest (project Regiodeal) en het opstellen van een uitvoeringsprogramma in onze Westelijke Polder.

De omgevingsdienst ODBN heeft in eerdere jaren actief ingezet op interne scholing van agrarische toezichthouders met als positief resultaat dat personele bezetting voldoet en het kennisniveau van toezichthouders goed is. Oss bereidt zich voor op een toenemend aantal vergunningaanvragen in 2023/2024 vanwege de provinciale beleidsregel innovatieve stalsystemen. De stikstofproblematiek heeft daar direct invloed op. Regionaal werken we samen in de kopgroep landbouw.

Meten & participatie

Gemeente Oss heeft met regiogemeenten en (financiële) hulp van de provincie het ministerie verzocht om een volwaardig meetstation te plaatsen in onze regio. Deze staat inmiddels in Nistelrode en de resultaten zijn openbaar en voor iedereen in te zien op de website www.luchtmeetnet.nl. Het meetstation kan helpen voor kalibratie/controle van eigen meetsensoren bij lokale initiatieven.

Binnen Oss zijn er nog geen participatie / meetprojecten voor het meten van luchtkwaliteit. In diverse andere gemeenten zijn al wel burgerinitiatieven genomen met betrekking tot het meten van fijnstof in de lucht, zoals bijvoorbeeld in Meijerijstad, Den Bosch en Land van Cuijk. We staan hier wel open voor en in gesprekken met scholen wordt er aandacht aan besteed.

Wat is het vervolg?

Ook dit voorjaar actualiseren we het uitvoeringsprogramma Schone Lucht Akkoord van Oss en het ministerie verwerkt dat in het dashboard. En dit jaar wordt tevens het gezondheidseffect doorgerekend van RIVM van alle maatregelen die binnen het Schone Lucht Akkoord zijn uitgevoerd in Nederland.

Communicatie

Via diverse kanalen als social media, Oss Actueel, de nieuwsbrief RNOB geven we bekendheid aan de genomen maatregelen. Denk daarbij aan de ondertekening zelf van het Schone Lucht Akkoord met de staatssecretaris, aan realisatie walstroom, aan de aankondiging van zero emissie voetveren, aan de intentieovereenkomst met Bouwend Nederland en het nieuwe RIVM meetstation luchtkwaliteit in onze regio.

We gebruiken deze kanalen daarnaast actief voor voorlichting omtrent houtstook met de landelijke communicatie toolkit. Op de webpagina <u>Oss is gezond</u> staat actuele informatie en wordt verwezen naar informatieve sites van de GGD, Stookwijzer, het Longfonds.

Met vriendelijke groet,

Dolf Warris

Wethouder klimaatadaptatie c.a.

Samenvatting (=korte inhoud)

Gemeente Oss heeft het Schone Lucht Akkoord in 2021 ondertekend. We streven daarmee naar een continue verbetering van de luchtkwaliteit dat leidt tot gezondheidswinst. Terugkoppeling van de uitgevoerde en in uitvoering zijnde maatregelen staat in de raadsinformatiebrief. Het gaat binnen het schone Lucht akkoord om de thema's meten, mobiliteit, havens, landbouw, industrie, mobiele werktuigen. We werken hierbij ook in regionaal verband samen met RNOB en provincie N-Brabant.